

A large flock of birds, likely gulls, is captured in flight over a body of water during sunset. The sky is a mix of orange, pink, and blue, with the sun low on the horizon. The birds are concentrated in the middle ground, creating a dense, dark mass against the lighter sky. The water in the foreground is dark and calm.

*Naturhistorisk Forening
for Fyn*

Efterårsprogram 2017

Naturhistorisk Forening for Fyn's formål er at udbrede og fremme kendskabet til naturen og virke for bevarelse af natur- og landskaber.

Formålet søges opnået ved afholdelse af ekskursioner, biologiske og geologisk-geografiske undersøgelser, foredrag m.m.

Enhver der sympatiserer med foreningens formål kan blive medlem, og indmeldelse kan ske til kassen.

Kontingentet er 125,- kr. årligt og dækker husstandens medlemmer.

Bestyrelsen består af

Formand:	Preben Nielsen (tlf. 2624 5288)
Næstformand :	Anders Lykke
Kasserer:	Steen Lauritsen (tlf. 4027 0279)
Sekretær:	Bente Lambertsen
Webmaster:	Ole Fredslund-Hansen
Medlemmer:	Birthe Rosholt Flemming Christiansen
Suppleant:	Leif Laursen Lone Skov Jørgen Andersen

Kontingent for 2017

Vi håber, at du fortsat vil støtte foreningen og deltage i vores ekskursioner og andre arrangementer. Kontingentet for 2017 udgør kr. 125,- som de sidste mange år.

I år vil bestyrelsen bede alle medlemmerne om at indbetale kontingentet på vores konto i Nordfyns Bank reg. Nr. 6864 konto 1077927. Husk at angive indbetal.

Safari til Vadehavet og sort sol

- Dato:** Lørdag den 28. oktober til
søndag den 29. oktober 2017.
- Mødested
og tid:** Kl. 10:00 ved Vadehavscentret, Okholmvej 5,
Vester Vedsted, 6760 Ribe.
- Turguide:** Birthe Wallin Rosholt og Preben Nielsen
- Pris:** 1195,- kr. - hvor overnatning i dobbeltværelse,
aftensmad lørdag, morgenmad søndag og madpakke
til frokosten søndag og alle entreer er inkluderet.
- Tilmelding:** Senest lørdag den 14. oktober. Det kan enten ske på
mail: bwrprivat@gmail.com eller
brpn@post12.tele.dk, eller på telefon 6168 0588
Tilmeldingen er først endegyldig, når man har
modtaget en bekræftende mail/SMS retur.
- HUSK:** PAS, madpakke til frokost, tandbørste, kikkert,
vandresko og varmt tøj.

OBS: Vi har lavet en forhåndsreservation på Hotel Tønder på 10 dobbeltværelser, og vi kan derfor maksimalt være 20 deltagere på ekskursionen. Dog skal vi være mindst 10 deltagere for at det økonomisk er acceptabelt - opnås det ikke, bliver vi nødt til at aflyse turen.

Fotokilde: <http://vardemuseerne.dk/wp-content/uploads/2017/02/Tirpitz-bunker-kolos-1024x512.jpg>

Transporten til og rundt langs Vadehavet

Transporten foregår i privatbiler. Hvis enkelte medlemmer ikke har transportmulighed, vil foreningen forsøge at være behjælpelig med at arrangere samkørsel – dog uden nogen garanti for succes. Derfor vil vi bede folk, der har en ekstra plads i bilen, giver besked om det ved tilmeldingen, så vi kan hjælpe medlemmer uden kørselsmulighed.

Forplejning

Turen er inklusive overnatning, forplejning og entre. Forplejningen omfatter aftensmad om lørdagen, samt morgenmad og frokost søndag.

Besøgslokaliteter

Turen har fem hovedpunkter. To nyåbnede museer, sælsafari, sort sol og forhåbentligt med masser af fugleliv langs vadehavets store vidder.

Vadehavscentret

Vi mødes ved Vadehavscentret, som ligger lige ud til Vadehavet - Danmarks største, fladeste og vådeste Nationalpark. Det er et enestående naturområde i Danmark, som blev udnævnt til Nationalpark i 2010. Men Vadehavet er ikke kun unikt i Danmark - det har status som Verdensarv. Samlet strækker vaderne sig 500 km langs den danske, tyske og hollandske kyst. Det dynamiske landskab, den biologiske rigdom og de mange trækfugle gør området til noget helt enestående. Vadehavscenteret har en enestående udstilling om trækfugle, hvor det på en spændende måde formidles, hvorfor det danske Vadehav, sammen med det tyske og hollandske Vadehav, opnåede klassificeringen til UNESCO Verdensarv.

Trækfuglene tager os med gennem Vadehavets landskab og ind i deres verden og giver os nogle af de svar, der hører med til gåden om trækfuglenes lange rejser.

Sælsafari

Når vi har set Vadehavscentret og spist den medbragte madpakke, tager vi med på en guidet vandretur til en af Vadehavets store sælbanker. Vi kører med traktorbus til diget på Mandø, og herfra går vi ca. 3 km langs diget og ud over havbunden til sælbanken. En tidevandsvandrende på ca. 300 meters bredde adskiller os og sælernes sandbanke og vha. medbragte teleskoper observerer vi de ca. 200 sæler, som typisk ligger her og hviler.

Overnatning på Hotel Tønder

Efter besøget på Vadehavscentret kører vi til Hotel Tønder, hvor vi bliver indlogeret, og hvor vi senere skal spise aftensmad.

Sort aftensol

Så snart vi har stillet kufferterne, kører vi videre til den tyske side af grænsen ved Aventofte. Her er der mulighed for at opleve et af naturens største skuespil. I store flokke danner stærene fantastiske formationer i luften, inden de ved solnedgang lander i et område med tagrør. Nogle aftener ”danser” stærene mere end andre – laver hurtige retningsændringer og flyver frem og tilbage i lang tid, inden de bestemmer sig for overnatningspladsen. Lige før stærene går ned på jorden for natten, tegner de store flokke fascinerende mønstre på himlen – kendt som Sort Sol.

Sort morgensol

Vi starter tidligt for at få en hel fantastisk oplevelse af Sort Sol om morgenen. Ca. 1 time før solopgang begynder stærene at synge, og ca. ½ time før solopgang letter de fra tagrørene på én gang. At se op mod 500.000 stære flyve ud for at fouragere er ikke bare et helt særligt syn, men også en unik lydoplevelse. Når vi er blevet ”mætte” af stærene, kører vi tilbage til Hotel Tønder og spiser morgenmad. Herefter kører vi ud for at tage Vadehavet nærmere i øjesyn. Vi følger kysten op langs Vadehavet og stopper på udvalgte hotspots - ser på vadehavets særlige forhold og ikke mindst de mange trækfugle.

Tirpitz museum

Senere er vi klar til at dykke ned i historien på det nyåbnede Tirpitz Museum. I august 1944 gik den tyske besættelsesmagt i gang med at bygge den store Tirpitz-stilling vest for Blåvand, og museet er indrettet i den ene af to tyske betonbunkere. De to enorme kanonbunkers var en del af Atlantvolden og skulle forsvare indsejlingen til Esbjerg. Men krigen sluttede før bunkerne blev færdige, og siden da har de stået som kolde vidnesbyrd om krigen lige midt i vestkystens storslåede klitlandskab. Museet rummer tre særudstillinger:

- En hær af beton, med historien om Anden Verdenskrig fortalt af de mennesker, der oplevede den.
 - Rav - Havets guld, hvor vi kan komme tæt på nogle af de allerflotteste ravfund, der er gjort i Danmark.
 - Den skjulte Vestkyst, som tager os med på en 20.000 år rejse tilbage på den jyske vestkyst.
-

Gundestrup Mejeri og Bryghus

- Dato:** Onsdag den 8. november 2017.
- Tid:** Kl. 17:00 til ca. kl. 20:00.
- Mødested:** Gundestrup Mejeri og Bryghus
Åbyvej 49, 5762 Vester Skerninge.
- Turguide:** Jørgen Hoff, ejer af Gundestrup Mejeri og Bryghus.
- Pris:** 100,- kr (normalpris 150:- kr)
- Tilmelding:** Senest lørdag den 28. oktober til
Birthe Wallin Rosholt tlf. 6168 0588 eller
Preben Nielsen tlf. 2624 5288.

Gundestrup Mejeri- og Bryghus er et lille privatejet mejeri der ligger i det dejlige naturskønne Sydfynske område. Gundestrup Mejeri blev grundlagt i 1888 og fungerede som Andelsmejeri helt frem til 1983. I septem-

ber 2007 købte Jørgen Hoff Gundestrup Mejeri af Ullerslev Mejeri og besluttede sig for at brygge spændende øl, så vi i dag kan nyde såvel dejlig fynsk ost og øl fra Gundestrup.

Vi får en spændende rundvisning på Gundestrup Mejeri og Bryghus, hvor mejeristen vil fortælle om, hvordan de producerer oste, hvordan de laver øl og hvordan man kan kombinere disse to produktioner. Efter rundvisningen serveres der øl og oste med brød og pølser. Du kan læse mere på Gundestrup mejeri og bryghus's hjemmeside <http://www.mejeri-bryg.dk>

Jul i Holmens Hus

- Dato:** Søndag den 26. november 2017.
- Tid:** Kl. 13:00 til ca. kl. 16:00.
- Mødested:** P-pladsen ved Fyns Hoved, Fynshovedvej 880, 5390 Martofte.
- Turguide:** Birthe Wallin Rosholt, tlf. 6168 0588.
- Pris:** Gratis.
- Tilmelding:** Ingen.

HUSK: Kikkert, vandresko og varmt tøj.

Atter i år skal vi afslutte året med gløgg og æbleskiver. Vi har blot valgt en ny lokalitet. Vi håber på vejrgudernes velvilje og starter med en rask vandretur Fyns Hoved rundt. Udsigten fra Fyns Hoved er altid et besøg værd. Herefter indtager vi gløgg og æbleskiver i Holmens Hus, hvor vi får en rundvisning i det lille egnsmuseum, som har til huse samme sted. Her kan man opleve en enkelt mands livslange indsats for at indsamle og bevare historien om sin hjemegn. Charles Nielsen var hele sit liv landarbejder og arbejdsmand på Hindsholm, og samlingen afspejler livet på landet med et væld af bevarede redskaber. Også naturen havde Charles interesse for, og på museet kan du opleve over 400 fugle, dyr, fisk og krebsdyr. Men også oldtiden er repræsenteret med fund fra det meste af Hindsholm.

2017 Efterårsprogram for Naturhistorisk Forening for Fyn 2017

September	Oktober	November	December
Fr 1	Sø 1	On 1	Fr 1
Lo 2	Ma 2 40	To 2	Lo 2
Sø 3	Ti 3	Fr 3	Sø 3 ○
Ma 4 36	On 4	Lo 4 ○	Ma 4 49
Ti 5	To 5 ○	Sø 5	Ti 5
On 6 ○	Fr 6	Ma 6 45	On 6
To 7	Lo 7	Ti 7	To 7
Fr 8	Sø 8	On 8 Gundestrup Mejeri	Fr 8
Lo 9	Ma 9 41	To 9	Lo 9
Sø 10	Ti 10	Fr 10 ●	Sø 10 ●
Ma 11 37	On 11	Lo 11	Ma 11 50
Ti 12	To 12 ●	Sø 12	Ti 12
On 13 ●	Fr 13	Ma 13 46	On 13
To 14	Lo 14	Ti 14	To 14
Fr 15	Sø 15	On 15	Fr 15
Lo 16	Ma 16 42	To 16	Lo 16
Sø 17	Ti 17	Fr 17	Sø 17
Ma 18 38	On 18	Lo 18 ●	Ma 18 ● 51
Ti 19	To 19 ●	Sø 19	Ti 19
On 20 ●	Fr 20 47	Ma 20	On 20
To 21	Lo 21	Ti 21	To 21
Fr 22	Sø 22	On 22	Fr 22
Lo 23	Ma 23 43	To 23	Lo 23
Sø 24	Ti 24	Fr 24	Sø 24
Ma 25 39	On 25	Lo 25	Ma 25 Juledag 52
Ti 26	To 26	Sø 26 ● Jul i Holmens Hus	Ti 26 ● 2. juledag
On 27	Fr 27	Ma 27 48	On 27
To 28 ●	Lo 28 ● Safari til Vadehavet	Ti 28	To 28
Fr 29	Sø 29	On 29	Fr 29
Lo 30	Ma 30 44	To 30	Lo 30
	Ti 31		Sø 31
21 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage	22 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage	22 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage	19 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage